



СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 035 «Філологія»

Освітня програма: «Німецька мова та друга іноземна»

Рік навчання 3 семестр 5

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів 4

Мова викладання німецька

Лектор курсу

доцент Ольховська Наталія Семенівна

Контактна інформація
лектора (e-mail)

olkhovska@nubip.edu.ua

Сторінка дисципліни в
eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3365>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета – ознайомити студентів з основними етапами розвитку німецької мови з моменту її виникнення, закріпити знання, набуті студентами на попередніх курсах. Оперуючи знаннями з теоретичних дисциплін, допомогти майбутньому філологу визначити витоки німецької мови, зрозуміти зміни у фонологічній системі, граматичній будові та лексичному складі, що відбулися в німецькій мові у кожний період її розвитку.

Завдання: 1) надати студентам поняття про витоки німецької мови, теоретичне розуміння проблеми; 2) ознайомити з періодами розвитку німецької мови, основними змінами у лексиці, граматиці, фонетиці, літературі; 3) виробити у студентів систематичні знання про місце історії німецької мови в ряді інших лінгвістичних дисциплін; 4) навчити використовувати теоретичні знання в практиці оволодіння сучасною німецькою мовою.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові, предметі) компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лек./ пр.)	Результати навчання	Завдан- ня	Оціню- вання
5 семестр				
Змістовий модуль 1. СТАРОНІМЕЦЬКА МОВА (ALTHOCHDEUTSCH) СЕРЕДНЬОНІМЕЦЬКА МОВА (MITTELHOCHDEUTSCH)				
Тема 1. Einleitung in die deutsche Sprachge- schichte	2 / 2	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – відомості про походження німецької мови, особливості фонетичної та граматичної систем німецької мови на різних етапах її розвитку; – роль і місце німецької мови серед інших германських мов; – періодизацію розвитку німецької мови; – основні зміни у лексиці, граматиці, орфографії, літературі. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати теоретичні знання в практиці оволодіння сучасною німецькою мовою; – добирати країнознавчий матеріал, пов'язаний з історією мови; – орієнтуватися в історичних подіях та їх мовному відображенні; – отримувати інформацію з прочитаних історичних джерел; – застосовувати на практиці набуті знання при аналізі текстів кожного історичного періоду з визначенням фонетичних, лексико-граматичних, стилістичних особливостей конкретного тексту. 	Виконан- ня семінар- ських завдань та самостій- ної роботи (в.т.ч. в elearn)	18
Тема 2. Das phonologische System der Althochdeu- tschen. Morphologie, Syntax und Wortschatz des Althochdeu- tschen	2 / 2	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – відомості про походження німецької мови, особливості фонетичної та граматичної систем німецької мови на різних етапах її розвитку; – роль і місце німецької мови серед інших германських мов; – періодизацію розвитку німецької мови; – основні зміни у лексиці, граматиці, 	Виконан- ня семінар- ських завдань та самостій- ної роботи (в.т.ч. в elearn)	18

		<p>орфографії, літературі.</p> <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати теоретичні знання в практиці оволодіння сучасною німецькою мовою; – добирати країнознавчий матеріал, пов'язаний з історією мови; – орієнтуватися в історичних подіях та їх мовному відображенні; – отримувати інформацію з прочитаних історичних джерел; – застосовувати на практиці набуті знання при аналізі текстів кожного історичного періоду з визначенням фонетичних, лексико-граматичних, стилістичних особливостей конкретного тексту. 		
<p>Тема 3. Sprachdenkmäler des Mittelhochdeutschen. Das mittelhochdeutsche phonologische System</p>	2 / 2	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – відомості про походження німецької мови, особливості фонетичної та граматичної систем німецької мови на різних етапах її розвитку; – роль і місце німецької мови серед інших германських мов; – періодизацію розвитку німецької мови; – основні зміни у лексиці, граматиці, орфографії, літературі. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати теоретичні знання в практиці оволодіння сучасною німецькою мовою; – добирати країнознавчий матеріал, пов'язаний з історією мови; – орієнтуватися в історичних подіях та їх мовному відображенні; – отримувати інформацію з прочитаних історичних джерел; – застосовувати на практиці набуті знання при аналізі текстів кожного історичного періоду з визначенням фонетичних, лексико-граматичних, стилістичних особливостей конкретного тексту. 	Виконання семінарських завдань та самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	18
<p>Тема 4. Syntax und Wortschatz des Mittelhochdeutschen</p>	4 / 1	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – відомості про походження німецької мови, особливості фонетичної та граматичної систем німецької мови на різних етапах її розвитку; – роль і місце німецької мови серед 	Виконання семінарських завдань та самостійної	16

		<p>інших германських мов;</p> <ul style="list-style-type: none"> – періодизацію розвитку німецької мови; – основні зміни у лексиці, граматиці, орфографії, літературі. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати теоретичні знання в практиці оволодіння сучасною німецькою мовою; – добирати країнознавчий матеріал, пов'язаний з історією мови; – орієнтуватися в історичних подіях та їх мовному відображенні; – отримувати інформацію з прочитаних історичних джерел; – застосовувати на практиці набуті знання при аналізі текстів кожного історичного періоду з визначенням фонетичних, лексико-граматичних, стилістичних особливостей конкретного тексту. 	роботи (в.т.ч. в elearn)	
Модульна контрольна робота 1				30
Усього за ЗМ 1				100
Змістовий модуль 2. НОВОНІМЕЦЬКА МОВА (NEUHOCHDEUTSCH)				
Тема 1. Die Gemeincharakteristik und Neuerungen im Sprachkörper des Frühneuhochdeutschen	2 / 2	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – відомості про походження німецької мови, особливості фонетичної та граматичної систем німецької мови на різних етапах її розвитку; – роль і місце німецької мови серед інших германських мов; – періодизацію розвитку німецької мови; – основні зміни у лексиці, граматиці, орфографії, літературі. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати теоретичні знання в практиці оволодіння сучасною німецькою мовою; – добирати країнознавчий матеріал, пов'язаний з історією мови; – орієнтуватися в історичних подіях та їх мовному відображенні; – отримувати інформацію з прочитаних історичних джерел; – застосовувати на практиці набуті знання при аналізі текстів кожного історичного періоду з визначенням фонетичних, лексико-граматичних, 	Виконання семінарських завдань та самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	24

		стилістичних особливостей конкретного тексту.		
Тема 2. Die morphologische Struktur des Frühneuhochdeutschen	2 / 2	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – відомості про походження німецької мови, особливості фонетичної та граматичної систем німецької мови на різних етапах її розвитку; – роль і місце німецької мови серед інших германських мов; – періодизацію розвитку німецької мови; – основні зміни у лексиці, граматиці, орфографії, літературі. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати теоретичні знання в практиці оволодіння сучасною німецькою мовою; – добирати країнознавчий матеріал, пов'язаний з історією мови; – орієнтуватися в історичних подіях та їх мовному відображенні; – отримувати інформацію з прочитаних історичних джерел; – застосовувати на практиці набуті знання при аналізі текстів кожного історичного періоду з визначенням фонетичних, лексико-граматичних, стилістичних особливостей конкретного тексту. 	Виконання семінарських завдань та самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	22
Тема 3. Syntax und Wortschatz des Frühneuhochdeutschen. Entwicklungstendenzen der deutschen Sprache	2 / 1	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – відомості про походження німецької мови, особливості фонетичної та граматичної систем німецької мови на різних етапах її розвитку; – роль і місце німецької мови серед інших германських мов; – періодизацію розвитку німецької мови; – основні зміни у лексиці, граматиці, орфографії, літературі. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати теоретичні знання в практиці оволодіння сучасною німецькою мовою; – добирати країнознавчий матеріал, пов'язаний з історією мови; – орієнтуватися в історичних подіях та їх мовному відображенні; – отримувати інформацію з прочитаних історичних джерел; 	Виконання семінарських завдань та самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	24

		– застосовувати на практиці набуті знання при аналізі текстів кожного історичного періоду з визначенням фонетичних, лексико-граматичних, стилістичних особливостей конкретного тексту.	
Модульна контрольна робота 2			30
Усього за ЗМ 2			100
Усього за навчальну роботу			70
Екзамен			30
Усього за курс			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Левицький В.В. *Історія німецької мови*. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2007. 216 с.
2. Максимчук Б. В., Петрашук Н.Є. *Історія німецької мови: практичний курс*. Львів: ЛНУ, 2003. с. 31-38, 130-136, 210-216.
3. Ольховська Н.С. *Історія німецької мови: навчальний посібник (німецькою мовою) / Наталія Семенівна Ольховська*. К: НУБіП, 2019. 134 с.
4. Lutz Mackensen: *Ursprung der Wörter. Das etymologische Wörterbuch der deutschen Sprache*. Bassermann, München 2014, S. 102.
5. Peter Ernst: *Deutsche Sprachgeschichte. Eine Einführung in die diachrone Sprachwissenschaft des Deutschen (= utb. Band 2583)*. 3., vollständig aktualisierte Auflage. Facultas, Wien 2021.

6. Peter Polenz: *Geschichte der deutschen Sprache*. Walter de Gruyter, Berlin 2020, S. 36–37.
7. Peter Polenz: *Geschichte der deutschen Sprache*. Walter de Gruyter, Berlin 2020, S. 36.
8. Ringe / Taylor (2017): 113-141 gibt einen aktuellen Überblick über die offenen Fragen, s. a. Euler / Badenheuer (2021).
9. Rolf Bergmann, Claudine Moulin, Nikolaus Ruge: *Alt- und Mittelhochdeutsch*. Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 2011, S. 171ff.
10. Stricker, Stefanie: *Grimmsches Gesetz*. (PDF) erschienen in Bamberg : Otto-Friedrich-Universität Bamberg, 2023. In: *Metzler-Lexikon Sprache*. Glück, Helmut, S. 233–234.
11. Werner König: *dtv-Atlas Deutsche Sprache*. 19. Auflage. dtv, München 2019, S. 230.
12. Wolfgang Pfeifer et al., *Etymologisches Wörterbuch des Deutschen* (1993), digitalisierte und von Wolfgang Pfeifer überarbeitete Version im Digitalen Wörterbuch der deutschen Sprache, abgerufen am 25. November 2021.
13. Wolfram Euler, Konrad Badenheuer: *Sprache und Herkunft der Germanen. Abriss des Frühgermanischen vor der Ersten Lautverschiebung*. 271 S., Verlag Inspiration Un Ltd., 2. Auflage (1. Aufl. 2009). London/Berlin 2021.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.klett.de/alias/1004164>
2. <https://books.google.com.ua/books>
3. https://histomania.com/Deutsche_Sprachgeschichte_W470606
4. https://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://85.214.96.74:8080/baerneu/beitraege/sp_rachgeschichte.pdf
5. <https://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://fleiffheidt.files.wordpress.com/2011/01/geschichte-der-deutschen-sprache-i.pdf>